

[Gerhard Nielsen.]

i § 6, der giver Indenrigsministeren Ret til, for saa vidt han finder det nødvendigt, at tilstaa Kreditforeninger og Hypotekforeninger saadanne Lempelser i Statutterne vedrørende Udtrækning af Kasseobligationer, som skønnes nødvendige af Hensyn til denne Lov.

Det er indlysende, at Lovbestemmelser af denne Art, der griber ind paa et meget omfindtligt Omraade, maa være af midlertidig Karakter. Dette har Regeringen været fuldt ud klar over, og Loven er tidsbegrænset til indeværende Kalenderaar.

Det foreliggende Lovforslag har jo allerede været stærkt omtalt i Pressen. Ledere af Kreditinstitutioner, af Sparekasser og Banker har udtalt sig om det, og om de fleste gælder det, at de har udtalt mere eller mindre stærke Betænkeligheder ved Forslagets eventuelle Gennemførelse. Det er imidlertid min Opfattelse, at disse Betænkeligheder er meget stærkt overdrevne. Det maa naturligvis siges, at Lovforslag af denne Art ikke fremkommer under normale Forhold, men det er ikke normale Forhold, vi lever under. Det danske Landbrug er stærkt ramt af Krisen, og manges Velfærd staar paa Spil, og man maa jo ofte i ekstraordinære Tider gribe til ekstraordinære Foranstaltninger. Det er ikke Lovens Hensigt at hjælpe dem, der kan hjælpe sig selv, det er heller ikke Lovens Hensigt at hjælpe dem, der er insolvente, og for hvem en saadan Henstand, som er omhandlet i Loven, ikke vilde betyde synderligt, og hvem den i hvert Fald ikke kan redde. Nej, dem, man her vil yde Hjælp, er de, der i sig selv er solvente, men som i det givne Øjeblik ikke er i Stand til at skaffe de nødvendige Kontanter til at betale de Ydelser, der flyder af de optagne Laan. Og af dem er der mange Tusinder i vort Land, navnlig blandt det mindre Landbrugs Mænd, og det er jo givet, at et Lovforslag af denne Art af disse vil blive hilst med stor Tilfredshed.

De Ydelser, for hvilke der gives Henstand i Henhold til Loven, skal enten betales i nærmere fastsatte Rater eller eventuelt helt udskydes, saaledes at Laanets Amortisationstid forlænges med et tilsvarende Tidsrum. Efter visse Udtalelser i en Del af Pressen at dømme kan man vist gaa ud fra, at der i visse Kredse hersker nogen Misforstaaelse med Hensyn til Forholdet overfor Ejere af Kreditinstitutioners Kasseobligationer. Man har anstillet Betragtninger over, hvorledes Ejere af saadanne Kasseobligationer kom til at mangle de stipule-

rede Renter, og der har været fremført Udtalelser om, at man muligvis fra Udlandet, altsaa fra Ejere af Kasseobligationer, som bor i Udlandet, kunde vente Vanskeligheder. Hertil er imidlertid at bemærke, at Lovforslaget ikke paa nogen Maade rører ved Kreditinstitutionernes Pligt til at indløse Rentekupons, men giver Mulighed for, at der, for saa vidt det er nødvendigt, foretages saadanne Lempelser i Kreditinstitutionernes Statutter, at Antallet af de Kasseobligationer, der ifølge disse skal udtrækkes og senere indløses, begrænses; men om der bliver Brug for en saadan Bestemmelse, kan der ikke siges noget om paa Forhaand. I alt Fald er der efter min Opfattelse kun Udsigt til, at det vil ske i ringe Grad. Det er jo saaledes, at der ligger betydelige Reserverfunds i de paagældende Institutioners forskellige Serier, og da Loven kun gælder for indeværende Aar, kan det i uheldigste Tilfælde komme til at dreje sig om, at en Series Amortisationstid udskydes et halvt eller allerhøjest et helt Aar. Denne Amortisationstid drejer sig jo om 30, 40, 50 Aar, jeg kan derfor neppe tro, at der af den Grund kan ventes Vanskeligheder, saa meget mere som Indehavere af Kasseobligationer ikke har nogen som helst Garanti for, paa hvilket Tidspunkt netop deres Obligationer udtrækkes. Jeg tror, at man her har gjort sig unødige Bekymringer.

Vi finder derfor, at det ikke alene er forsvarligt, men ogsaa meget paakrævet, at en saadan Lov gennemføres netop nu. Hvis man ved at give denne Henstand, som Loven forudsætter, er i Stand til at skærme maaske Tusinder af danske Landmænd mod at gaa fra Hus og Bedrift, vil der falde et tungt Ansvar paa dem, der eventuelt forhindrer en saadan Lovs Gennemførelse. Det er i øvrigt min Opfattelse, at Loven vil blive til Gavn baade for Skyldnere og Kreditorer. Det er ganske afgjort i Kreditors Interesse, at Skyldneren bliver ved sin Bedrift saa længe som muligt, derved fremkommer det mindste Tab. Og det er bemærkelsesværdigt, at denne Opfattelse ogsaa er raadende i Kreditor kredse. Der fremkom paa et Møde, der i Fredags blev afholdt i Aarhus, en Udtalelse af Formanden for den københavnske Forening af Ejere af Kasseobligationer i Jydsk Landhypotekforening, Overretssagfører Park. Hr. Park udtalte ifølge „Jyllandsposten“, at Landbrugskrisen bevirker, at Kreditorernes og Debitorernes Interesser i høj Grad bliver de samme, idet Kreditorerne er interesserede i at stille sig saaledes, at Laantagerne kan